

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.

PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americi K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici br. 5 „Samoborskoj tiskari“ S. Škabić, trg. Lc.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta svrta, daje se znatna popust.

Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 1. rujna 1906.

BROJ 17.

U oči prvog hrvatskog svesokolskog sleta.

Prema drevnoj predaji razidoše se u davna vremena od krapinskog grada braća Čeh, Leh i Meh, i tako nastadoše razna slavenska plemena. Makar da je to samo „priča“, ipak ona godi našem rodoljubnom srcu, jer tako bar u našoj mašti postaje draga nam domovina kolijevkom slavenstva. Daleko se braća razidoše, razdvojiše i gotovo jedan na drugoga zaboraviše. Doživješe sjajnih dana, uresiše si čelo kraljevskom krunom, ali zla sudbina, a gdje koji put i vlastita krivnja bacili ih opet u sužanjstvo — i tudin zavlada njima! I u toj nevolji sjeti se opet brat brata, i svaki osjeti, da nije više osamljen, da postoje i za njega rodbinske veze krvi; i od sjevera poleti na jug krilatice misao kao oganj munje i upali srca, porodi se velika ideja zajednice slovjenske. Neumrlji Čeh Kolar spjevao je svoju velepjesan, a prihvati je zanosno, baš podno slavnoga grada Čeha, Leha i Meha, Hrvat Ljudevit Gaj, i „on se stane, svijet se gane, rodu nova zora svane“. Od onda je misao slovjenskoga jedinstva slavila mnogi svečani dan, a veliki duh Josipa Jurja Strossmayera gorio je sav od želje, da bar južna plemena sakupi oko jednog jedinog žrtvenika prosvjete i domoljublja, oko svoje „Akademije“. Ipak, kako god je bila prijek među nama budna misao slovjenska, i kod naših preporoditelja Iliraca, i kod velikih muževa šezdesetih godina, i kod današnjega naraštaja, ma kod svakog naobraženog Hrvata, ipak najveći, jer vidljivi, djelotvorni trijumf slaviti će ova misao tek u najskorijoj budućnosti, i to u bijeloj prijestolnici sviju Hrvata, u našem sličnom Zagrebu. I još više, ne samo da će se svježiti uspomena na davnu onu našu legendu,

već će eto i razdvojena braća naći se opet u jednom kolu, i Čeh i Leh i Meh vratiti će se nakon stoljeća i stoljeća opet svojoj kolijevci.

A ovo čudo tko li je stvorio? Probudena narodna svijest. Njezin pak budilac tko je drugi, nego naša narodna hrvatska vojska, doduše ne oboružana buzdovanom i mačem kao nekoć, već tvrdim značajem, svijetlu dužnosti, bratskom ljubavlju i najčišćim rodoljubljem, ali pod istom staroslavnom zastavom!

Skroman je rad naših vrijednih „Sokola“, ali živ i ustrajan. Crvena im je košulja, ali još rumenija krv, još vatrenije im je srce. I to srce oni pridonose na žrtvenik domovine, da se tako porodi narodu spasenje... Tko ustraje, pobijedi, i misao sokolova prevalila je sada „tvrd i dalek put“, bilo joj je, kako pjesnik pjeva, sudeno, „da bosonoga trjam hoda“, ali ipak ona se primakla cilju. Nekoć prezrena i izrugivana, pa i kako suviše osuđivana, ona će doskora zagospodovati svim srcima, jer na njezinoj je strani istina i pravo.

Ojačavši se eto hrvatski „Sokol“, spremaju se na zajednički slet, poživaju si braću u pohode. Ogrit će se Hrvati iz sviju krajeva prostrane naše domovine, sa sinjega mora, sa ponosnih planina, sa dalekih ravnicu!... Orit će se Dalmatinac sa Slavoncem, Hercegovac sa Banovcem, Ličanin sa Bošnjakom, ponosni Istranin sa Primorcem i svi će se u jedno kolo uhvatiti, da ga provode okolo ognjišta narodnoga, ali pružit će im ruku i brat Srbin, koji živi na istoj ovoj grudni krvlju nakvašene zemlje, kao i onaj iz ponosne kraljevine, doći će i slavni brat Bugarin i najmiliji nam brat Slovenac, a sa sjevera već se čuje zuj „marnih pčela Slovjentstva“, čuje se gromki samosvijesni krok djece Libušine, dolaze nam češka braća u pohode, a uz njih po Gijvu Gunduliću proslavljeni kralj Vladislav, ponosni Poljak, od pjesnika nam lijepo opjevan

u „Osmanu“, i na spomeniku njegovu ovjekovječen, a zanosni klik naroda pozdravit će slavnu ovu narodnu vojsku poljsku, koja eto prvi put dolazi sada na to „hrvatsko hrvalište, svetu zemlju, mili dom“, da sudjeluje u miroljubivom našem natjecanju. Doći će braća Slovaci, braća Rusini, — a i sa sjevera razsvjetljuje nam veliko ono svijetlo, pred kojim najveći naš pjesnik „skida kapu i do crne klanja mu se zemlje“.

A svi ti junaci, bit će im na hiljade, naći će se na jednom velikom prostoru u zajedničkom natjecanju, rame do ramena, ko jedan jedinstveni trup, a nad njima prostirat će se modri nebeski svod, neizmjeran ko što i njihova ljubav spram svoga naroda i svijetlit će im toplo naše južno sunce, pod čijim žarkim zrakama i iz kamena proklija cvijeće...

Takova se eto slava početkom ove jeseni sprema hrvatskomu narodu. Bit će to u doba, kad se, početkom rujna, sakuplja naša školska mladež, da nastavi svoje nauke. Doista, može li se i njoj, toj uzdanici narodnoj, pružiti ljepša slika i pouka, ponosniji „veni sancte“, koji će im vrijediti za sav budućni život? Ali ne samo mladež, već i čitav narod neka na ovom plamenu upali srca svoja, jer više nego stariim Grcima njihove „olimpijske igre“ mora da našemu narodu vrijedi ovaj prvi naš svesokolski i sveslovjenski sastanak u našoj sredini. Jer taj se ne natječu samo tjelesa, već i srca i duše, a nada sve — značajevi, a po ovima tek živa i umiru narodi.

Stoga neka nitko ne propusti kao na kakvo hodočašće narodno doći upravo na ovu slavu, s koje će se vratiti kući pun snage i rodoljubnoga žara, i postat će na svom ognjištu rasadnikom novog, preporođenog narodnog života. Ovamo neka dođu svi slabelni i svi, kojima dvojbe razdiru grudni, svi oni, koji još povezanih očija prolaze kraj kipa domovine a i oni, kojima

Dobro došli!

Kad nam pradedove na jug usud svrta,
Evropi nas metni za zid i strahare
Pa kroz oganj i krv, kroz sudbinu crnu,
Premašmo putke i ljute handlere,
Jer providnost dade, što najbolje ima,
Da našega mede krvlju i kostima,
Učio se malo što od roditelja,
Duh se našega rajala se slava,
A piliše pjesma na svomu jeziku
Robovanje tešnog najrodoljivijega života.

Pa opet gdje gdje bi sraka zablistala
U kolu se smeo junak utvrditi:
Hrvatska je duša ostavila
Na svrhu i svu svoju gotinu do,
Da ho kumstvo svima plamenu goti,
Gdje se svjeto s medom, ljubav s najljepšom bovi.

Silav s oči svima slava i hrava,
Zarom se napuše ljubavi i hrava
Pozdravija vas, braćo, u tom svom trnu
Bijeli Zagreb kralj slavni hrvaliva,
Zdravo i dobro žito s plavim gora,
Sapde slavašim sunem bistra levor voda;
Zdravo i grni naše hrvatskoga mora,
Olas mi ječi s hrva na kraj našeg roda
I onde gdje jastik svoj i mlađe bje,
A hrva mi čemu teškom robovanju,
I onde gdje hrva slobodnoga vruja,
Gdje se naše duše i mlađe smje.

Zdravo slavna braćo s grada Libušina!
Vi ste bodem tvrdi strane najtrajnije,
Da tešaka neman u dno gladnih trina
Na proguta, što je mede i sjajnje,
Zdravo i vi braćo, što slovjenski puti
Upirali u vas izmedu: oho!
Pjesnici po duži, što vam gram u ruci
A u srca ljubav ko more duboko.

Zdravo prva braćo sa slovjenskih gora,
Što vas gladni oči ho zalogaj love
I vi, što vas bije naše crnog mora,
A narodu ženi pjesma Orlova.

Zdravo braćo naša sa Avale pjeva
S Morave i Drine, slavnog Bugarina!
Stabo nam se stari narodu glava,
Kostima naša najljepše toliki juna
Vahli se na svu svoju robiju na pozaru,
Zdravali svu našom ljubav i hrava
I dok gladni tpe budovine stare
Braz je naše krvi i hrvatskoga mora.

Zdravo braćo draga od našega juga
Do granice naših Ledavnih mora!
Slavonija je naša prostrana i duga
Pravo slava i hrava i vrućih gora.
Tu nam naš i hrava, tu budnost svijeta —
Hrvat joj je plamenu svrhu pjeva —
Nad njom prosvit naša na kraj rampa,
Za budnost naša slavnost naš ova.

Braćo sokolovi! sa našim bugarima
Nek se više pravda, ljubav i istina!

Nije tako bitl borcu ni junaku,
Gdje sloboda tara našije i trina,
Istina naš, braćo, naša grje sveta,
Što s tomaju gori našim medonika;
Nek nas plamen jača žilavoga moča,
I krv naša Gajca i hrvatskog kumeta.

A ljubav je darak hrvatskoga roda,
Njome svu bije, njome duša dila;
Njome gube cvije, našajut sloboda,
Njom trunjak stini uz pandur mirila,
Neka dođe naša ljubavi i vruća,
Neka dođe gladni pravda i istina,
Na našem hrva, na našem hrva
Da napuše obruc, da vrdina ova.

Jar će proći dani hrava i vruća,
A svuga nam svija gladna, svoga —
Puno slava i hrava, naša hrava i hrava
Istina svrhu i hrava i hrava,
Pa kad jedne naše braći slobode
Povrle ho van što se postu juna,
Jedne hrava i hrava i hrava
I trni tvrde ova na hrava hrava;

Kad slovjenski oči ho danka naš
Štavo naša hrava slovjenskoga dana:
Štavo ho se gajati u ruci i hrava,
Štavo u svu svu hrava i hrava,
A slovjenski put, hrava i hrava
Štavo se u jedan gromovni: Zdravo!

Tugom Alaupović.

je zloba već davno ubila ideale mladosti, na ovom suncu — i suha će grana iznova p olistati! Svi oni neka dođu i naći će ovdje i utjele i snage i poleta i — vjere! Ovamo neka pjesnici stave svoje gusle javorove, a umjetnici svoje dijete, jer nema većeg umotvora od onoga, kada iz tisuća grla, poput grčkih horeonata, progovara gromko duša narodna.

Jer kucaj će se narodnoga srca za ovih svečanih dana čuti još daleko i preko zelenog Sijemena i preko srebrnih valova Save.

A neka dođu ovamo i svi oni, koji svoju domovinu ljube tolikim žarom, te se boje i istoga bratskoga dodira, te prezirom gledaju sve što nije samo hrvatsko, neka dođu i uvjerit će se i oni:

Da ne će propast Hrvatska Hrvatom,
Ako brat se rukuje sa bratom!

— Već će spoznati, da nam imade svima mjesta pod drevnom krošnjom slovanske lipe, i da u njenu hladu nema razlike, jer su ovdje svi jednaki, a prvaci su samo oni, koji su najslabiji, jer njima najviše ljubavi treba . . .

Sveto je bilo gostoljublje naših djedova, budimo i mi dostojni ove baštine i primimo braću svoju onako, kao da su došli u svoj vlastiti dom, kao da još žive u nepomućenoj zajednici u starom onom hrvatskom gradu bajoslovna braća Čeh, Leh i Meh!

U tom velikom času narodne naše slave svi se uhvatimo u jednom srodnom kolu, svi se ogrijmo na istom ovom suncu ljubavi bratske i pružimo si desnice, ta jednaki su nam žuljevi na njima, ista nam je muka narodna, iste su nam želje i nade.

Duša pjesnikova još uvijek na rajski n vratima čeka na slogu jednokrvne braće, dok je genij njegov gledao nekoć u „oku duha svoga“, kako se na polju Kosovom ispred uskrsnulog Kraljevića Marka sastaju sva južna slovanska plemena, dok duh izdajice bježi natrag u svoj grob. I našem narodu sviće sada zora ljepšega dana i našim Brankovićima nestaje traga — sudio im je narod, — a pred uskrslim neumrlim junakom, koji se zakitio sokolovim perom, ne pružaju si ruke samo Hrvat i Srbin, Slovenac i Bugarin, već i Poljak, Čeh i Rus.

S ove radosti naći će i duša pjesnikova ulaz kroz rajska vrata, a iz njegovih suza radostnica, što će pasti s neba, prokljati će novo cvijeće narodnog jedinstva, slobode i ljubavi na zemlji.

A tad ćemo i mi ponosno moći da kliknemo njegovim riječima:

Domovino, Ti svjedoči,
Što sad vide Tvoje oči,
Ti svjedoči i razglaši,
Složne braće ljubava da si!

To će biti duboki unutarnji smisao slave, na koju se početkom ove jeseni spremamo, da uberemo lijepo dozreli plod, a to će biti onda i trajni uspjeh zdrave i prave narodne misli.

Stoga se u to ime nadimo svi u jednom kolu za lijepih dana „prvog hrvatskog svesokolskog sleta“ u Zagrebu, nama na radost, a domu na korist i slavu!

Dr. Stjepan pl. Miletić.

Domace vijesti.

Našim dužnicima. Svu p. n. gg. pretplatnike „Samoborskog lista“, koji nam duguju pretplatu, molimo, da nas se što prije sjete i da svojoj dužnosti udovolje, budući da mi moramo troškove tačno namirivati, a za naš trud ne može se zahtijevati, da još i manjak nadoknadujemo. — Molimo najozbiljnije, da se ovo uvaži!

Početak školske godine. Minulo je vrijeme odmora, a zvonce na školskoj zgradi opet se jutros oglašilo nakon dvomjesečnoga mirovanja, pozivajući za školu doraslu mladež u hram prosvjete. Po ulicama našim bilo je jutros neobično živahno, te se mlada čeljad sa različnim čuvstvima u duži kretala put školske zgrade, gdje će započeti ili nastaviti svoj prvi ozbiljni rad. U 8 sati prisustvovala je sva škol. mladež s učiteljskom sv. misi u župnoj crkvi, gdje se preporučila milosti Duha Svetoga.

Odlukovanje. Nj. Veličanstvo podijelilo je prof. dru. Ivanu Hoiću, upravljatelju ben. liceja i hrv. knji-

ževniku, za njegove velike zasluge na prosvjetnom i nastavnom polju viteški krst reda Franje Josipa I. Srdačno čestitamo našem odličnom Samoborcu!

Zemaljska gospodarska izložba. Otvorenje izložbe u Zagrebu obavljeno je danas svečanom načinom. Njezine prosorije mamić će od danas nebrojeno ljudstvo, da si razgleda izložene produkte našega gospodarskoga truda i da po njima upozna gospodarski razvitak i napredak naše domovine u posljednjih petnaest godina. Želimo, da bude pohod izložbe što obilniji, ali još više želimo, da ona dokaže i domaćim i stranim, da nam je gospodarstvo krenulo naprednom strujom i da se njime primičemo svjetlijoj budućnosti.

Kako je već objavljeno, mijenjat će izložba svoje lice, te će od 2. do 5. rujna biti izloženo samo rano voće i grožđe; od 5. do 7. rujna bit će izložba pasa, a od 10. do 13. rujna izložba pčelarstva. Gospodarski strojevi bit će izloženi cio mjesec.

Iz Samobora izložiše na ovoj izložbi razne vrste domaćega vina „Udruga samobor. vinogradara“ i Eduard Presecky, i to u kolektivnoj izložbi.

Plemeniti dobrotvor. Poznati prijatelj i dobrotvor presvijetli g. biskup i prior vranski Gugler u Zagrebu, darovao je 300 kruna samoborskoj općini kao pripomoć za gradnju ubožnice.

Ovaj plemeniti rodoljub poznat je po cijeloj našoj hrvatskoj domovini sa svojih dobrih djela, pa tko god u njega zatraži potporu za plemenitu i rodoljubnu stvar, svakome on rado pruža darežljivu svoju ruku.

Ne prođe gotovo dan, a da ne bilježe naše novine njegovo ime među darovateljima. Bila bi sreća po hrvatski narod, kad bi se i drugi visoki dostojanstvenici ugledali u svijetao primjer ovoga uzornog domoljuba.

Promjene kod domaće topničke pukovnije. Dosadnji zapovjednik domaće topničke pukovnije c. i kr. major Moravčik preinješten je u Zagreb, a na njegovo je mjesto dodijeljen ces. i kr. major Putzek.

Imenovanja. Časni g. Eduardo Bertelj, dosadnji kapelan u Kutjevu, imenovan je za drugoga duhovnoga pomoćnika u Samoboru. — Gdica. Julka Levak imenovana je namjesnom učiteljicom u Rakovu potoku.

Promjena u samostanu. Dosadnji upravitelj našega samostana veleč. gosp. o. Akurzije preinješten je za gvardijana u samostan klanjački, a na njegovo mjesto ovamo određen je veleč. g. o. Efrem, poznati matematik.

† **Josip Kozarac.** Poznati ovaj književnik preminuo je nedavno u Koprivnici u 58. godini svog života. — S Kozarcem gubi hrvatska knjiga jednoga od najboljih pripovjedača. Njegove prekrasne stvari „Priče djeda Mike“, „Biser-Kata“, „Tri ljubavi“, „Mira Kodolčeva“, „Tena“ itd. od velike su vrijednosti i dojma. — Najveće mu je djelo „Mrtvi kapitali“, s prekrasnom tendencijom: liječenjem rana našeg narodnog društvenog života. — Pokopan je u Vinkovcima uz grob Relkovića uz veliko saučelje cijelog građanstva.

Vječna mu slava!

† **Ivan Lepušić.** Prije nekoliko dana umro je u Apatovcu kraj Križevaca hrvatski književnik Ivan Lepušić. — Pokojni je Lepušić bio učitelj. Njegove „Bosančice“, koje je izdala „Matice hrvatska“, vrlo su se rado čitale. Pokojnik je umro u velikoj bijedi ostavivši osmero neopskrbljene djece. — Slava mu!

Građanski odbor za doček gostova prigodom svesokolskog sleta u Zagrebu održao je 22. pr. mj. dogovor. Tajnik „Samoborskog sokola“ izvještuje o zaključku saveza hrv. sokolskih društava, da se naime odustaje od skupnog izleta sviju sokola u Samobor, jer će mnogo sokola taj dan otputovati na jug, pa bi bilo šteta za trošak, što ga iziskuje svečani doček. — Građanski je odbor primio ovo izvješće na znanje i obećao, da će i manji broj izletnika srdačno pozdraviti i okititi svoje kuće barjacima i svim silama nastojati, da im bude boravak u našem Samoboru što ugodniji.

Prvi hrvatski svesokolski slet u Zagrebu. Sutra i prekosutra održava se u Zagrebu svesokolski slet. Tom prilikom dohrić će u Zagreb do deset hiljada naše slovanske braće. Sa sviju krajeva naše domovine spremaju se ljudi na taj dan u Zagreb, da budu svjedoci bratske ljubavi i uzajamnosti sviju Slovjena. Preporučujemo našem građanstvu, da pohrić ove dane u Zagreb, budući da mu se ne će tako skoro pružiti prilika, da vidi tako sjajnih manifestacija. Preporučujemo mu to tim više, što može na ove iste dane posjetiti i gospodarsku izložbu.

Proslava mature. Dne 6. rujna slaviti će u Samoboru pedesetgodinšnicu mature saučelici našega urednika dra. Juratovića. Slavu upriličilo je odbor, sastojajući od profesorā dra. Korblera i dra. Boranića, koji sada borave na ljetovanju u Samoboru te dra. Juratovića. Dan prije sastat će se škol. drugovi na večer u hotelu „k Janjetu“ u Zagrebu, te će prvim vlakom 6. rujna krenuti put Samobora. Iz samoborskog kolodvora odvest će se odmah na podnožje grada Okića, gdje će nakon službe Božje u Sv. Martinu biti doručak. Nito će se uspeti na Okić grad i u 3 sata po podne objedovati u Samoboru. Istoga dana vraćaju se izletnici posebnim vlakom u Zagreb. — Saznajemo također, da će i gospoda, koja su i prije 30 godina svršila srednje škole, proslaviti svoju godišnjicu u Samoboru. Među ovom gospodom nalaze se gg. dr. Ma-

nojlović, sveuč. profesor, dr. Vikerhauser, primarni liječnik i Đuro Jakčin, industrijalac i posjednik.

Želimo gospodi, da bi se u našem Samoboru što ugodnije pozabavili i odnijeli što ugodniju uspomenu, a u krepkome zdravlju doživjeli i 50-godišnjicu svoga maturovanja!

Novi most. Radnje oko mosta, koji će spajati trg Leopolda Salvatora i Rambergovu ulicu, lijepo napreduju. No ipak će taj most biti predan prometu tek oko 1. studenoga o. g.

Koncert. Dne 30. pr. mj. priredio je poznati hrvatski operni pjevač Bogdan pl. Vulaković koncert, koji je sjajno ispao. Njegov krasni, milozvučni i jaki bariton mora svakog osvojiti. K uspjehu su također mnogo doprinijeli „Jeka“, vrni basista g. Vranković, te virtuozne pratnje gg. A. Senoe i M. Reizera.

Vatra. Dne 19. pr. mj. bila je vatra u Braslovju, opć. Podvrh, kod udovice Josipe Guleš kbr. 16, te je izgorjela štala sa cijelom hranom i prirodnom ove godine. Udovica Guleš ima dva neopskrbljena sina, pa je ovom nesrećom ostala ona i djeca bez svega. Apelujemo na sl. općinstvo, da bi ovoj siroti koliko moguće pripomoglo, te milodare priposlalo ili uredništvu ovoga lista ili na g. Wintersteigera, Starogradska ulica.

„Hrvatski dom“ u Rumi. Kako je poznato, trpi hrvatski živalj u Rumi mnogo od tamošnjih doseljenika Nijemaca, koji imadu općinu i školu u svojim rukama te žilavo rađe, da otude tamošnje Hrvate svome narodu. — Uslijed toga počeli se tamošnji Hrvati organizovati i sakupljaju prinose za gradnju „Hrvatskog doma“ u Rumi, koji bi bio stjecištem tamošnjih Hrvata.

Preporučujemo našim čitačima, da se sjete svoje braće u Rumi i eventualne prinose u ovu rodoljubnu svrhu odašalju na odbor gradnje „Hrvatskog doma“ u Rumi.

Nova gradnja. Kako s najpouzdanije strane doznajemo, gradit će još ove jeseni domaći župnik i dekan Forko novu jednokatnu kuću na zemljištu kupljenom od Mavrića, koja će imati dvije fronte, naime uz Gradnu i Jurjevsku ulicu. Po nacrtu sudeći, bit će ova zgrada vrlo ukusna i prostrana, pa će se Samobor opet poljepšati.

Uslijed nagle vožnje. Na Rokovo baš o podne vraćalo se kući jedno naše građansko društvanje (dvije ženske i jedan muškarac) s rokovskoga proštenja kod Sv. Nedjelje. Na uglu Rambergove i Milarske ulice zakrenuo je razigrani proštenjar tako naglo, te su se kola zadjele o zid i prevalila se, a sve troje pofrcalo je iz kola na tvrdu cestu. Vremešne i teške ženske tako teško padoše, te ni jednim udom ne maknuše, a jednoj je pače procurjela krv iz glave, te se činilo da će domala svršiti. U čas se sakupila sva sila ljudi i priskočiše u pomoć nesretnim „romarima“. Pomoću octa i hladne vode prizvaše ih opet k svijesti i otpremiše kući.

Eto i opet primjera, do čega li vodi lakoumna vožnja.

Ovom prilikom reći nam je još nešto. Onaj ugao Rambergove i Milinske ulice od vajakda je vrlo pogibeljan i za vozače i za prolaznike. Ova je pogibelj sada dvostruko porasla, jer je uslijed gradnje mosta zakrenuo sav promet ovom tijesnom uličicom. Bojimo se zato, da će se ovakove nesreće ponoviti. Radi toga bilo bi vrlo dobro, da kolni promet — koliko nije vezan na Rambergovu ulicu — zakrene odmah od mosta prema Stigličevu mlinu, Milinskom ulicom, koja je također spojena sa Zagrebačkom cestom.

Zdravstvene prilike u Samoboru i njegova kotaru tečajem mjeseca srpnja i kolovoza. Zdravstveno stanje pučanstva bilo je u ovim minulim mjesecima povoljno. Bolesni probavila, kao katari želuca i crijevija, bile su najčešće motrene bolesti, a nastale su obično od preobilnog uživanja voća, zatim od nahlade kod kupanja.

Kod male djece opaženo je nekoliko slučajeva t. zv. ljetnih proljeva, inače pogibeljne bolesti, ali su dotična djeca ozdravila.

Stučajeva domaće, promjenljive groznice bilo je malo. Prijepčivih bolesti nije bilo i pomor pučanstva neznan.

Nasilnom smrću umro je 6 ljudi: 1 mladić utopio se kod kupanja u Savi, 1 mladić utopio se u Savi vozeći se nesporno u čamcu, 2 djece utopilo se u mlakama, koje nijesu bile propisno ograđene, 1 odrasta muška osoba počinila je samoubojstvo samokresom, napokon je 1 mladić ustrijeljen od lagara u Rumi.

Dne 13 srpnja blo je u Samoboru velem. g. dr. Ignjat Thaller, vrhovni liječnik i kr. odsječni savjetnik, te je u pratnji kr. kol. liječnika pregledao ovdješnji hidropatički zavod i bio s uređenjem njegovim zadovoljan.

Dne 10. kolovoza pregledao je ovdješnju javnu ljekarnu kr. županijski fizik i kr. sen. savjetnik g. dr. J. Schlick iz Zagreba i u zapletnik larasio svoje potpuno zadovoljstvo sa uređenjem ove ljekarne; isto se tako pohvalno izjavio o sumpornim toplicama g. Ljudevita Smidhena.

U tvornici štapova u Bregani bio je ugodno iznenađen s novouvedenom ventilacijom, koja po sve odgovara higijenskim propisima, i s uređenjem cloasta u tvornici i betoniranih zahodnih jama.

Školske prostorije našao je čiste, ali use kod općine, kol. oblasti i kol. suda tako viašna, da podnipošto ne odgovaraju svojoj svrhi.

Dr. B.

Otvorenje mosta u Brežicama. Dne 25. pr. m. otvoren je prometu svečanim načinom novi most kraj Brežica, koji spaja Kranjsku i Štajersku preko Krke i Save. Ovaj je most vrlo lijedo građen, pa se i mi veselimo, da je napokon gotov, nadajući se, da će tim biti mnogo živahniji i laglji promet između nas i susjednih slovenskih krajeva. — K otvorenju mosta dobila je poziv i naše općina, koja se dakako nije mogla pozivu odazvati, budući da je cijela svečanost tom prigodom odasala odviše njemačkim duhom, premda je golemu većinu tamošnjeg pučanstva slovenska.

Samoborska željeznica. Obzirom na zemaljsku izložbu te sokolsku svečanost mjeseca rujna, kao i ljetovališne i kupališne gostove u Samoboru, ostaje potpuni ljetni vozni red do daljnjega na snazi. — Glasom sadanjeg cjenika za otpremu osoba uživaju pogodnost kod vožnje: pripadnici vojske, državni i zemaljski namještenici kao i oni jurisdikcijom skopčanih gradova, među ovima redarstveni i policijski organi, uznički stražari i financ. straža u službenoj odori ili na temelju uredovnih iskaznica, nadalje nastavnici, učenici i učenice, uz izkaznice, radnici pa i gospodarski, u skupinama po najmanje 10 osoba uz prethodnu najavu, djeca od 4—10 godina.

Rabeći posebni vlak, posebni osobni voz ili posebni predjel voza, imade se normalna vozarina po osobi naplatiti; za poseban vlak međutim najmanje 30 K, za poseban voz 10 K a za poseban predjel voza 5 K uz uvjet, da se uz polog najviše pristojbe unapred pravodobno naruči, a željeznička uprava narudžbu prihvati.

Stanovita se težina prtljage besplatno ne otprema. Pojedini primjerci cjenika za otpremu osoba dobivaju se po 1 K.

Zanimljiva duševna bolest. Pred kotarski sud u Samoboru dolazi već kroz više godina seljakinja Dora Birek iz Blata, noseći u svežnju kojekakove sudbene isprave i papire. Dolazi ona točno svake subote u 8 sati u jutro i po najvećoj žegi i najljućoj studeni. Tu ona sjedi nepomično na kamenu pred kućom, ne odgovarajući ni na kakova pitanja, točno do 12 sati o podne kad prestaju uredovni satovi. Čuje se, da isto tako polazi i svakoga petka pred palaču sudbenoga stola u Zagrebu. Nikakovim sredstvima ne mogu je prinukati, da dođe u sudbene prostorije. Na zahtjev njezinih domara, da bude proglašena slaboumnom, bila je prisilno dovedena sa svoga kamena u sud, te je tu logično na daleko i široko pripovijedala svoj proces, koji da je trajao punih 50 godina, i koji je izgubila. Ona uvijek snatri, da će napokon jedne subote proglašeno biti sa kr. kot. suda, da je uslijed više odluke carstva proces ipak dobila. Kod toga psuje na neljepi način advokate i sudove. Siroti pomiješalo dugotrajno parničenje pamet.

Na uvaženje. Kako u posljednji čas saznajemo, doći će u utorak dne 4. o. m. u Samobor više stotina hrvatskih i srpskih sokolova, naoseb iz Vinkovaca, Rume, Zagreba itd. Umljava se cijenjeno građanstvo, da izvjesi na taj dan hrvatske barjake u čast sokolskih izletnika i da im uopće bude u svemu na ruku, kako bi odnesli što ugodniji dojam iz našeg Samobora.

Ubojstvo na Slavi gori. Dne 17. kolovoza, oko 1 sat poslije podne, zatekao je lugar Franje Reizera st. Mijo Jerić u šumi, zvanog Gaj, dječake Josipa i Franju Resmana, djecu seljaka Jure Resmana iz Slave gore, gdje kradu granje. Cim ga zapaziše, počeh dječaci bježati, a lugar hitao navodno djecu preplašiti, opalio iz puške, no tako nesrećno, da je pogodio Josipa, 15 godišnjeg dječaka sa 30 zrna što zehara, a što ptičara u leđa, što je nakon nekoliko dana prouzročilo smrt. Krivac došao se sam prijaviti kr. kot. sudu u Samoboru, te je istraga u tečaju.

Bijesnača. U selu Bistracu ugrizio je noćije peto, jednu ženu. Kodnalovala je, da je peto bilo bijesno, te je žena poslana u Pazarićev zavod u Peštu. Radi toga je određen u Samoboru 49 dnevni karantenc pasu.

Društvene vijesti.

Dobrov. vatrogasno društvo izaslat će na skupštini vatrogasne zajednice, koja će se održati 8. rujna u Zagrebu, oko 20 vatrogasaca. Svi će ovi članovi položiti gospodarsku isprobu, na koju će imati besplatan pristup. Vatrogasno društvo obratilo na prometu upravi samoborske željeznice s molbom, neka bi toga dana vatrogasima dopustila vožnju sa polovičnu cijenu. Nadamo se, da će toj molbi željeznička uprava ustupiti.

Društvo za poljepljanje Samobora darovala je samoborsku školnicu 100 K, na čemu društveno predajništvo ustroje zahvaljuje.

Politič. skupština i knjižnica u Samoboru proslavila je u nedjelju, dne 23. pr. m. 6-godišnjicu svoga otvorenja, i to u jutro sv. misom u crkvi sv. Mikalja, kamo je stalo više časn. gosp. Ostaković, a poslije govora sa redovnim glavnom skupštinom. Pošto se oko 5 sati poslije podne sabrao dostatan broj skupština, podržavio je predsjednik g. Anton Filippec srdačnim govorom skupštinske članove, a napose pak nazočnog namještača ove škole v. e. g. Kocijanica, koji je — ne izostivši truda ni trava — doprinosio u Samoboru tako radi ove škole.

Nato se pročitali hrvatski listina, blagajnika i knjižničara. Skupština je to primila na znanje i podijelila im apokrif.

Nakon toga je izabran slijedeći odbor: predsjednikom g. A. Filippec, potpredsjednikom A. Herceg, tajnikom V. Juratović, blagajnikom S. Strmol, knjižničarom F. Šuklje, barjaktarom A. Vuković, odborcima Herceg Mijo, Vuković Vjekoslav, Vrbinšćak Fr., Novak Mijo, Kocijanec Stjepan i Geček Ivan.

Iza toga prošlo se na vrlo važnu točku dnevnoga reda naime: preseljenje čitaonice na zgodnije mjesto, kako bi je laglje mogli pohodati i članovi iz donjeg kraja Samobora. O ovoj je točki vrlo opširno i razložno govorio uz g. predsjednika i vele čas. g. Juraj Kocijanec, te je nakon dulje debate zaključeno, da se čitaonica preseli na zgodnije mjesto i u veće prostorije te je odbor ovlašten da nađe zgodan stan za čitaonicu. Pošto je još g. knjižničar predložio, neka bi čitaonica pristupila kao član utemeljač društvu sv. Jeronima, zahvali se predsjednik g. Filippec skupštinarima na brojnom posjetu i zaključio skupštinu.

„Hrvatski Sokol“ u Samoboru na sletu. Naš je domaći „Sokol“ imao ovih posljednjih 14 dana svačim dan vježbe, pa je nade, da će se moći s uspjehom natjecati sa ostalom sokolskom braćom. — Proste će vježbe vježbati uzorni odio od 12 članova, a sedmorica će se natjecati (Frank, Vukić, Godec, Paar, Matota, A. Jurčić i Grgas) na ručama. — Samoborski sokol odlazi većim dijelom već danas u večer u 7 sati u Zagreb. — Našemu mladom sokolu želimo što bolji uspjeh!

Gospodarstvo.

Žutica (kloroza).

Nema gotovo vinograda, u kojem ne bi bolovao od žutice barem po koji trs. Ali ima i takovih, u kojima su bilo veće ili manje plohe oboljele od žutice. O toj bolesti donijela je „Weinlaube“ u jednom ovogodišnjem broju vrlo zanimljiv i poučan vianak. Držimo, da ćemo ugoditi našim vinogradarima, ako ih u glavnim crtama upoznamo s njegovim sadržajem.

Žutica se na vinovoj lozi ne opaža jednako u svakom kraju i svake godine, a može biti prolazne ili trajne naravi.

Prolazna je ponajviše tada, ako se u hranidbi i porastu loze pojave momentane zapreke. To su nepovoljni utjecaji vremena, naglo pogoršanje fizikalnih svojstava tla uslijed dugotrajnih kiša ili trajne suše, utjecaj bolesti i neprijatelja na lozinu lišću i korijenju; nadalje nerazumno obrezivanje loze na prisilan rod, pogotovo ako je trs slab a tle nepovoljno ili pušto. Ali i nerazumno i preobilno gnojenje umjetnim gnojivom može biti uzrokom, da loza oboli od žutice. Naravski, da može od ove prolazne žutice postati i trajna, ako njeni uzroci podjednako traju. Trajna ili kronička žutica svakako je pogibeljna bolest, od koje trs pomalo izumire. Značajno je kod toga, da list ne mora biti baš intenzivno žut za cijelo vrijeme dok loza raste. Kod trajne žutice treba napose paziti, dali se naježe pojavlja u proljeću ili pak više u vrućim ljetnim mjesecima.

Ali da ispitamo uzroke ovj bolesti, treba k tomu još uzeti u obzir narav tla vinograda i raširenje bolesti.

Po nekojim pojavama kod nastupa bolesti, a onda i po tečaju njezina razvitka možemo dosta sigurno zaključiti, da li loza boluje na žutici. Kod trsa, koji već više godina trpi od žutice, već su vršci prvih mladica u proljeću prozino žuti. Tu je bolest već toliko napredovala, da bi trs sam po sebi teško ozdravio. Pa makar i pokazu isstjerale mladice nešto naravniju zeleniju boju, poslije će sve više blijedjeti, dok ne postanu pomalo posve žute a između rebara na lišću pojave se smeđe mrlje. Porast loze bude sve slabiji, mladice zakrhljaju i povrem. Ovakvo jasni biljezi opažaju se tek nakon višegodišnjega bolovanja. U prvom se pak godini žutilo lišća obično u srpnju i kolovozu izgubi i loza poprimi opet svoju pravu zelenu boju. Međutim i u tom imade izuzetaka.

Marijivim istraživanjem utvrđeno je: 1. da se žutica pojavlja ponajviše na ograničenom prostoru, a ovisi mnogo od udobina tla; 2. da svake godine u proljeću ili cijeli trs ili samo jedna njegova čest požuti, a za velike topline u ljetu opet pozeleni.

Ako dakle njesu krive pojedinim pojavama žutice ni biljevine ni životinjske bolesti, a ni nepovoljni odnosi vremena, onda je nesumnjivo, da joj imademo potražiti uzrok u nepovoljnoj sastavini tla, pače i onda, ako je žutica zahvatila i poveći komad vinograda. No i ako je istina, da će se nepovoljne sastojine tla najbolje odražavati kod svake biljke u poremećenoj hranidbi i porastu, zato ipak nije rečeno, da ne bi mogli sudjelovati još i drugi utjecaji, pače može se uzeti kao stalno, da baš tamo, gdje samo pojedini trsovi boluju, moraju sudjelovati posebni uzroci lokalne naravi.

Pravim dakle uzrocima žutice valja smatrati sve one momente, koji bilo kojim načinom poremećuju pravilno hranjenje i razvitak trsa.

Obično se misli, da je nedostatak željeza u tlu uzrokom kloroze. To može biti, napose gdje je bolest zahvatila veće komplekse, ali ne kod pojedince osamljenih bolovanih trsova. Još najprije ćemo riješiti zagonetku, ako istražimo tle vinograda u pogledu vlage, osobito donji dublji sloj u savičici. Bude li u zemlji još u vrućem ljetu toliko vode, da se ova dađe gnječiti, mijesiti ili čak i teći iz nje nešto vode, onda nam je razumljivo, koji je tu prvi uzrok žutice. U proljeću,

jeseni i zimi imade naime u takovoj zemlji toliko vode, da je njom presičena ne samo zemlja, nego su ispunjene i sve šupljine, tako da uzduh nema nikamo pristupa. Uslijed toga pak s prijetećene su tanahne žilice u svom djelovanju, jer nemaju uzduha, te stanu propadati. A to se onda u jednako mjeri opaža izvana na lozi.

(Nastavit će se.)

Prijava vina za domaću potrebu. Upozorujemo naše vinogradare, da je do 10. rujna određen rok za prijave radi oprosta od poreza na vino, što ga trebaju za svoju kućnu potrebu. Nakon toga roka podnesene prijave ne će se više moći uvažiti, došljedno ne će se moći podijeliti oprost od poreza.

Na ljetnikovanju.

Odmor! odmor!! Više brojkama omamljeni, paragrafima umorni, naredbama izmučeni, zakonima snabdjeveni činovnik! Odmor! u omari ljetnoj učitelju, a i mladeži našoj! Odmor svima i svakomu, koji nije zimi samo kod peći, a ljeti u hladu sjedeći čekao te vruće ljetne dane.

Radniče polja i vinograda, brižni rasadnice duševne kulture, zakonodavče, zakona štitniče biraj tišinu, biraj čisti zrak u toj božjoj, prostranoj, zidinama neoptočenoj prirodi. Upoznavaj se s bližnjim susjedom, domovinu si isprekrižaj po duž i naširoko; promotri svijet i gaj — prodi ravan, hum, brdo i goru domaću, pa se onda spusti na to sinje naše more! Otpočivaj na Pitvičama, u zagorskim, prigorskim, srijemskim vinorodnim humcima, pa kad budeš sit svega, što ti je milo i drago u domaji tvojoj, valjda se ne ćeš oteći vrućoj želji, da bilo kada otpočneš, ili bilo kada završiš svoje dane odmaranja, ljetnikovanja u mjestu živom bujne prirode; u mjestu divnog prigorskog zraka, u mjestu prigorskih čara od mirisave trave, šarena cvijeta, a ispod kamena žive hladne vode, koja krijepi tje.o. a dušu osvaja; u mjestu, gdje žive ljudi najmilije susretljivosti: Živu ti oni ispod historičke starine — Samobor tvrde.

Samoborci na glasu radiše muško i žensko; ljudi pronicavi; ljudi napredni, značajni, poštenu, a u sredini njihovoj na vidiku dva su žarka stupa, kojima hrli mlado i staro, zdravo i bolesno, iz bliza i daleka, jer si izabrali ljudi mjesto za utočište zdravlja: izabrali si mrljice kupelji svjetskoga umijjenja; izabrali si starodrevne thermae rimskog pamćenja, izabrali si kičenu muškaračku glavu, izabrali si videni stas Samobora. — Tu je život, na uzgljavju hrvatske domaje svoje, gdje se krijepi tijelo i duh osvježuje.

Ljudi, što prodoše u tuđe krajeve da ljetnikuju, da se odmore, prošli su valjda cijeli svijet, ili pak ne poznadu ni susjedna sela u svojoj domovini, pa odoše za glasom bubnja, koji bubu: Ljudi Hrvati, ovamo, koji novaca imate! Gledajte naše visoke sijede pećine, gole hridine, tamne klance, snijeg usred ljeta i bujice usred podneva! Pa tu se sada odmaraj, komu je miliji kamen od cvijeta, komu je milija litica od bujne šumice, komu je milija tuđa riječ od majčine pjesme i guka hrvatskoga gojenčeta.

Tko se svijeta nagledao, a domovine svoje nije isprekrižao, taj nam se čini, kano da je vrata preskočio, da se po tuđoj kući razmeće.

Da skromni naši Samoborci u sve bubnje udariše kao što su skromno tihi, njihovo podneblje, humlje, kitne šume, bujni vinogradi, bistra vrela i potoci domamili bi k sebi prekomorski Eivalj, kamoli nebi one, koji nas u svoje prirodne praznine i mrtvilo golih brda imame, dok naših 20 izletnih mjesta oko Samobora gaze samo noge domorodnih ljudi, no koji će doskora razglasiti po cijeloj domovini i ostalom svijetu, da su se u Samoboru otvorila vrata, kroz koja se ulazi u prostore, gdje se zdravije zanavlja, gdje život cvate, a sve na korist čovječanstva pa na ponos miloj domovini Hrvatskoj.

F. Hebele.

Vozni red

lokalne željeznice Zagreb—Samobor.

vrijedi od 1. svibnja 1906.

Odlaz iz Zagreba: pr. podne u 7 i 11:30; poslije podne u 2:40, 7 i 8:30.

Odlaz iz Samobora: pr. podne u 5:30 i 8:30; poslije podne u 1, 7 i 8:30.

Nedjeljom i blagdanima kreću osim ovih vlakova iz Samobora još i vlakovi u 5:33 p. p. i 10 u noći, a iz Zagreba u 2:10 i 3:30 p. p. i u 10:3 u noći.

Školske knjige i ino školske potrepštine dobivaju se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka.

Oglas.

Budući da je na jednom psetu u Bistracu, općine Podvrh, ustanovljena bjesnoća, određuje se 40 dnevni konturnac pasa u području trgovišne općine Samobor. Tekom toga vremena imaju se svi psi držati kod kuće na lancu, te se izvan kuće jedino valjanom brnjicom provideni i na uzici voditi mogu. Psi, sa kojima se ne bude ovako postupalo, bit će po živoderu hvatani i tamanjeni, a njihovi vlasnici propisno kažnjeni.

U Samoboru, dne 30. kolovoza 1906.

Upravitelj:

Čop.

CUNARD LINIA,

odlazak parobroda

6. rujna „Ultonija“

iz RIJEKE u NEW-YORK.

Glavno zastupstvo za Hrvatsku i Slavoniju

R. Prister, Zagreb.

Petrinjska ulica broj 79.

K. Vrančević, zavod za oglašavanje u Zagrebu.

Rijetka prilika.

Lijep posjed s vinogradom u blizini Samobora (kod Velike Doline) nudj se na prodaju. Posjed ima blizu 12 jutara, i to 2 jutra vinograda, koji već rodi, a zasaden je najfinijim vrstama cijepljene loze; 5 jutara voćnjaka, 1 jutro oranice i 4 jutra niske šume. Osim toga je lijepa velika zidana kuća s dva podruma, a dala bi se s malim troškom preudeliti u ljetnikovac. U to uloženi kapital odbacivao bi čistu 10 postotnu dobit.

Za potanje obavijesti treba se obratiti na „D. K. 24“, poste restante Jesenice na Savi, Dolenjsko, ili pak usmeno na otpravništvo „Sam. lista“.

Izvrсна kava

čaj, čokolada, kakao te slatko i kiselo mlijeko dobiva se svakoga dana kod

Melanije Wuja,

Suhodol, kraj hydropatičkog zavoda.

Lijep stan

prikladan za ljetovanje, iznajmljuje se od 1. rujna.

Poblize: vila Praunspurger.

STAN

od 1 do 2 sobe, kuhinja, vrt itd. iznajmljuje se u Rambergovoj ulici kod Kozlovića odmah.

Stan

sastojeći od 2 sobe na ulicu i kuhinje te nuzgrednih prostorija iznajmljuje se od 1. rujna u Rambergovoj ulici br. 5.

Primaju se narudžbe za

pletenje novih i napletanje starih čarapa.

Dragica Erbežnik,
Livadićeva ulica 24.

Prodaje se

200 škrinja

razne veličine, uz umjerene cijene kod

Fil. Jurčića.

Liker-vino za mlohawe i nemoćne osobe, finog ukusa itd. itd. jest

Crèma

Marsala

tvornice specialiteta

Attilio Depaul iz Trsta.

U Samoboru se dobiva kod Janka Budia ml.

Pozor kućanice!!

Najbolji i najfiniji ocat uporabiv za sve potrebe, a naročito za kisenje povrća dobiva se u tvornici octa Andreje Magode.

Tko pošalje??

poštom unaprijed

5 K 40 filira,

10 kruna,

dobije franco u kuću sljedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme nećuvano jeftino!

1. Frey: „Pomorska bitka“.
2. Bogović: „Crna kraljica“.
3. Tomić: „Pripovijesti“.
4. „Život kraljice Jelene“.
5. Siroša: „Brat i sestra“.
6. „Doista je li Bog?“.
7. Mijatov: „Život hajduka Udmanića“.
8. Pastorić: „Rusko-japanski rat“.
9. „Pustolovine Petrice Kerempaha“.
10. S. K.: „Spomen-pjesme“.
11. Pužar: „Obratar Jelčić“.
12. „Dvostrano umorstvo“.
13. Siroša: „Devet izvornih pripovijesti“.
14. Siroša: „Slikovna djeca“.
15. „Vojničke šale“.
16. Pužar: „Seljačke pravice“.
17. Sienkewitz: „Baricki pobjednik“ (novo).
18. Verne: „Doktor Oks“.
19. Grigorović: „Pisak“.
20. Tomić: „Crice“.

Tko šalje poštom unaprijed K 3-20, dobije 30 šaljivih predmeta za zabavu u ugodnom društvu.

Tko šalje unaprijed K 1-20, dobiva „Zlatne ribice“, galeriju slika (samo odrasli).

Novce molim unaprijed slati knjižari i papirnici

Ferde Strmečki ul.

Frankopanska ulica br. 2. — ZAGREB. — Frankopanska ulica br. 2.

OGLAS.

Glasom sadašnjeg cjenika za otpremu robe iznosi tovarnina međ Zagrebom i Samoborom za brzovozne 50 filira, za robu na komade 35 filira, za robu na pol vagona bud kakve vrste robe, t. j. kod prodaje od 5000—6200 kg s jednim tovarnim listom u jednom vozu ili naplatu tovarnina za ovu količinu 20 filira, a za štave vagone koje god vrste robe, t. j. kod prodaje od 10.000—12.000 kg s jednim tovarnim listom u najviše 2 vagona ili naplatu za ovu količinu 14 filira po 100 kg. U Samoboru se naslovniku roba uz umjerenu naplatu bez prethodne obavijesti odmah u kuću dostavlja.

Prometna uprava.

Prodaje se pokućstvo za

spavaću sobu

i to: 2 ormara, 2 kreveta, 2 spavaća ormarića, 1 ormar za umijavanje sa ogledalom, sve skupa za 170 forinti. (Novo stajalo je 700 for.) Popitati se Rambergova ulica 36, I. kat.

Glavni savez tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

ZAGREB.

P. n.

Već sada nam je moguće, da svim posjednicima, gospodarima
i vlastelinima pružimo

zajamčeno izkušane gospodarske strojeve,

jedino samo iz tvornica **prvoga reda** uz potpuno umjerene cijene i brzu dobavu.

Upozorujemo p. n., da svrate osobitu pažnju na to, da se je naš savez organizovao **nagom za korist hrvatskoga naroda**, te da udovolji davno očekivanim potrebama **domaćeg gospodarstva i industrije**.

Već danas stoji na našem ovdješnjem skladištu preko **hiljadu** raznih gospodarskih strojeva, te svakomu kupcu stoji prilika, da se osvjedoči o

solidnoj gradnji i savršenoj konstrukciji strojeva.

Osvrnuv se i na prijašnje oglase u ovom listu, ponovo ist-čemo, da nam **financijska snaga** naših odličnih tvornica omogućuje **uspješnu borbu sa svakom konkurencijom**.

Naše objave nijesu samo puka obećanja, već **istinski rad i nastojanje**, da pribavimo našem poduzeću **častan glas**.

Mi jamčimo za naše strojeve jednu godinu dana, postavljamo ih u posao i izašljemo svake godine u proljeću našeg montera, da izvidi i ispita, dali su strojevi kod nas nabavljeni u potpunom redu, a **sve to posve besplatno**. Molimo za Vaše vrijedno podupiranje.

S veleštovanjem

Glavni savez

tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

Preradovičev trg. **Zagreb.** Preradovičev trg.

Brzjavljivi: **Stöger, Zagreb.**

Telefon br. 76.

Telefon br. 76.

Svoj k svomu!

Svoj k svomu!

Trgovina i naklada umjetnina **Josip Kaplan** Zagreb, Duga ul. 12., Telef. 245.

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih svetili i svjetskih uljenih slika i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i ocjeloreza, akvarela, zrcala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. **Zidnih satova i ura njihalica.** Kiparsko-pozlatarska i staklarska radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom. **Portreti i umjetna slikarija.** Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečki)

nalazi se u čarobnom Auin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorški uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostiju:

izvrsno domaće vino

iz vlastitih vinograda, kao i

svježe ožujsko pivo,

dobiju se sve vrste

toplili i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojak,** tepo želji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći najave usmeno, a strani pismeno u Šmidhenovoj ulici broj 4.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečki-a.

Zahtijevajte samo

Volanijevu lužinu.

Najveći uspjeh sadašnjosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsajniji uspjeh i zadovoljstvo.

Ne kupujte, ako nije

mojim imenom
providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonica, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: pranje bez sapuna, sode, pepela i line primjese, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.

Prištednja	na vremenu.	Zašto?	jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Prištednja	na trošku.	Zašto?	prije su bile potrebne 2 pralje, a sada jedna.
Prištednja	na gorivu.	Zašto?	jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Prištednja	na rublju.	Zašto?	jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Prištednja	na novcu.	Zašto?	kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitala su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskužna moć Lužine: raskužuje rublje od zaraznih bolesti, uništuje bacile kolere, pošaljne, tifusa i spora, bedrenice (Milzbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uredba ili sprava. Paziti valja na patvorine i jamčim samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot providjen mojim imenom. Narudžbe prima i obavlja samo uz pouzće

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanducima po 25 kg.; no da se može svatko o dohoti lužine osvje- dočiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol klg. po K 2-80 uz pouzće sa naputkom. — Trgovci uživaju primjeren popust.

U Samoboru dobije se samo kod E. Presečki-a.